

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

Pojasnilo glede DDV obravnave nadomestil avtorjem za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje

Pojasnilo FURS št. 0920-6833/2017- 7 z dne 27. 10. 2017

Obveščamo vas o spremembi stališča glede DDV obravnave izplačevanja nadomestil iz naslova pravičnega nadomestila avtorjem varovanih del, in sicer glede nadomestil avtorjem za tonsko ali vizualno snemanje in fotokopiranje njihovih del, na podlagi sodbe Sodišča EU z dne 18. januarja 2017 v zadevi C-37/16, ki je bila v Uradnem listu EU objavljena 6. marca 2017 (UL C70, 6. 3. 2017), ter na podlagi ustaljene sodne prakse sodišča EU.

Nadomestilo za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje, ki se izplača avtorjem pravic, upravičenim do teh nadomestil po zakonu, ki ureja avtorske in sorodne pravice oziroma pooblaščenim kolektivnim organizacijam po zakonu, ki ureja kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, ni predmet obdavčitve z DDV.

Pravica reproduciranja je na ravni EU urejena z Direktivo 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorskih in sorodnih pravic v informacijski družbi (v nadaljevanju Direktiva 2001/29/ES), po kateri so imetniki teh pravic v primerih, ko se v zakonodaji držav članic določi omejitev pravice za privatno reproduciranje, upravičeni do pravičnega nadomestila.

Na podlagi 37. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah – ZKUASP (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16) ima avtor pravico do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje svojega dela, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe.

Dosedanje stališče, da nadomestilo do katerega ima pravico vsak avtor za tonsko ali vizualno snemanje in fotokopiranje njegovega dela na podlagi 14. člena Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 14/13, 46/13-ZIPRS1314-A, 101/13-ZIPRS1415, 86/14 in 90/15) pomeni opravljanje storitev, ki je predmet obdavčitve z DDV, se na podlagi omenjene sodbe in ustaljene sodne prakse sodišča EU, spreminja.

Sodišče EU je v zadevi C-37/16 odločalo, ali je nadomestilo za naprave za snemanje in reprodukcijo, ki ga plačajo proizvajalci in uvozniki takih naprav in nosilcev na podlagi določb Direktive 2001/29/ES, predmet DDV. V skladu s tem je bilo treba najprej presoditi, ali je navedeno transakcijo mogoče opredeliti kot storitev, izvedeno za plačilo v smislu Direktive

Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljevanju Direktiva o DDV). V skladu s členom 2(1)(c) Direktive o DDV mora biti taka storitev, da bi spadala na področje uporabe te Direktive o DDV, vsekakor opravljena za plačilo. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je storitev opravljena za plačilo v smislu Direktive o DDV, če med izvajalcem in prejemnikom storitve obstaja pravno razmerje, v okviru katerega se izmenjajo vzajemne dajatve, pri čemer plačilo, ki ga prejeme izvajalec storitev, pomeni dejansko protivrednost storitve, opravljene za prejemnika. Sodišče EU je razsodilo, da to velja, če obstaja neposredna zveza med opravljeno storitvijo in prejeto protidajatvijo, pri čemer plačani zneski pomenijo ustrezno nadomestilo za individualno storitev, opravljeno v okviru takega pravnega razmerja.

V primeru nadomestil avtorjem za tonsko ali vizualno snemanje in fotokopiranje njihovih del ni očitno, da bi obstajalo pravno razmerje, v okviru katerega bi se med imetniki pravic reprodukcije, ali odvisno od primera, organizacijo za kolektivno upravljanje teh pravic na eni strani ter proizvajalci naprav za tonsko in vizualno snemanje, proizvajalci naprav za fotokopiranje, proizvajalci praznih nosilcev zvoka ali slike ter imetniki naprav, ki ponujajo fotokopiranje, izmenjale vzajemne dajatve. Cilj omenjenega nadomestila je plačilo pravičnega nadomestila v korist imetnikov pravic reproduciranja. Pravično nadomestilo pa ne pomeni neposredne protidajatve katere koli storitve, saj je povezano s škodo, ki tem imetnikom nastane z reprodukcijo njihovih varovanih del brez njihovega dovoljenja. Zato to transakcijo ni mogoče šteti, da je bila opravljena za plačilo v smislu člena 2(1)(c) Direktive o DDV.

V skladu z navedenim nadomestilo za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje, ki se izplača avtorjem pravic, upravičenim do teh nadomestil po zakonu, ki ureja avtorske in sorodne pravice oziroma pooblaščenim kolektivnim organizacijam po zakonu, ki ureja kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, ni predmet obdavčitve z DDV, saj ne predstavlja plačila za opravljeno storitev, temveč je povezano s škodo, ki imetniku pravice reproduciranja nastane z reproduciranjem njegovega varovanega dela brez njegovega dovoljenja.

Sprememba stališča, na podlagi katerega nadomestilo avtorjem za tonsko ali vizualno snemanje in fotokopiranje njihovih del ni predmet obdavčitve z DDV, se uporablja od izdaje tega pojasnila dalje.